

T.C.
Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu
Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü Bölümü

25.12.2024

1.SINIF GÜZ

Ders Kodu : ATA 101	Ders Adı : Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Temel Kavramlar, Osmanlı Devleti Ve Osmanlı'da Yenileşme Hareketleri Osmanlı Devleti'nin Gerileme Nedenleri, Genç Osmanlılar, Meşrutiyet, İttihat Ve Terakki Meşrutiyet Dönemi, Trablusgarp Ve Balkan Savaşı, I. Dünya Savaşı: Savaşın Sebepleri, Osmanlı Devleti'nin Savaşığı Cepheler, Gizli Antlaşmalar, Savaşın Sonuçları, Mondros Mütarekesi Ve Osmanlı Devletinin Paylaşılması, Milli Mücadele: Hazırlık Dönemi, Cemiyetler, Kuvay-ı Milliye, Kongreler: Bölgesel Kongreler, Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi Son Osmanlı Mebusan Meclisi Ve Misak-ı Milli, TBMM'nin Açılması Ve Yeni Türk Devletinin Oluşumu, Milli Mücadelede Cepheler: Doğu, Güney Ve Batı Cepheleri, Mudanya Mütarekesi Ve Lozan Antlaşması

Ders Kodu : YBD 123	Ders Adı : Almanca I	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	-----------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu derste öğrencilere konuştuğu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması halinde basit düzeyde iletişim kurma; kendini ya da başkalarını tanıtmaya, bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri temel sorular yoluyla iletişim kurma; somut gereksinimlerini karşılayabilmek için bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri tanıma ve kullanma becerileri kazandırılır.

Ders Kodu : YBD 121	Ders Adı : İngilizce I	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	-------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu derste öğrencilere konuştuğu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması halinde basit düzeyde iletişim kurma; kendini ya da başkalarını tanıtmaya, bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri temel sorular yoluyla iletişim kurma; somut gereksinimlerini karşılayabilmek için bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri tanıma ve kullanma becerileri kazandırılır.

Ders Kodu : SBMYO 100	Ders Adı : Yaşam Becerileri ve Sosyal Etkinlik	T+U : 1+1	Kredi : 2	Akts : 2
------------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Kendini gerçekleştirme, kendini tanıma, iletişim, iletişimi engelleyen etmenler, sosyal beceriler, hayır deme, sorun çözme, kendini ortaya koyma, öfke, stres, heyecan, kaygı ve korku vb. zorlayan duygularla baş etme, sağlıklı karar verme, topluluk önünde konuşma, benlik kavramı, kariyer ve kariyer planlama, cv hazırlama, verimli ders çalışma, atılgan ve girişimci davranış geliştirme, duygusal zeka.

Ders Kodu : MYO 113	Ders Adı : Temel Hukuk	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 3
----------------------------	-------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Toplum Düzeni ve Toplumsal Düzen Kuralları, Hukukun Tanımı ve Hukuk Kurallarının Türleri, Temel Hukuk İlkeleri, Hak ve Hukuki İşlemler, Hukuk Kurallarının Sınıflandırılması (Özel Hukuk-Kamu Hukuku-Karma Hukuk), Hukuk sistemleri, Hukukun Kaynakları, Türkiye Cumhuriyeti'nin Anayasal Özellikleri, Aile Hukuku, Ticaret Hukuku, Borç İlişkisi, Temel Haklar ve Hürriyetler.

Ders Kodu : MSHM135	Ders Adı : Halkla İlişkilere Giriş	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Derste Halkla İlişkiler mesleğinin tanımı, doğuşu ve öneminin yanı sıra bu kavrama yakın diğer kavramlar incelenecek, farklar ortaya konulacak ve Halkla İlişkiler mesleğini icra edebilmek için gerekli temel bilgiler verilecektir. Halkla İlişkiler biliminin temeli, doğuşu ve tarihsel gelişimi Halkla İlişkiler departmanlarının yapılanması, meslek elemanlarında bulunması gereken özellikler, halkla ilişkilerde kullanılan basılı ve görsel araçlar bu dersin konusudur.

Ders Kodu : MSHM 161	Ders Adı : Genel İletişim	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	----------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

İletişimin amacı ve önemi, iletişimin temel özellikleri ve iletişim şekilleri, iletişimin fonksiyonları, iletişim sürecinin temel öğeleri, iletişimin engelleri, dinleme ve anlama, beden dili, örgütsel iletişim, halkla ilişkiler, etkili sunum teknikleri.

Ders Kodu : TDB 101	Ders Adı : Türk Dili 1	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	-------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Türkçenin tarihi ve temel kuralları, örnek edebi ve bilimsel metinlerin okunması.

Ders Kodu : MSHM 135	Ders Adı : Psikoloji	T+U : 3+0	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	-----------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Psikolojinin tanımı, psikoloji tarihi, psikolojinin alanları (sosyal psikoloji, klinik psikoloji, eğitim psikolojisi vb.); psikoloji kuramları (davranışçı kuramlar, bilişsel kuramlar, varoluşçu kuram vb.); psikolojinin biyolojik temelleri, zekâ ve kuramları, duyum ve algılama, bellek; kişilik ve kuramları, normal dışı davranışlar, güdülenme, heyecan, savunma mekanizmaları.

Ders Kodu : MSHM 125	Ders Adı : Spor ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Risk grupları açısından sporun önemi ve sporla sosyal hizmet uygulamalarının müracaatçı grupları üzerindeki etkileri. Spor etiği, sporla sosyal hizmet uygulaması, sporla terapi, boş zamanların değerlendirilmesi, sporun kişiler üzerindeki olumlu etkileri, gençlerin spor yaşamları ve sağlıklı yetiştirme.

Ders Kodu : MSHM 117	Ders Adı : Felsefe	T+U : 3+0	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Felsefe ve Yaşlanma arasındaki ilişki

Ders Kodu : MSHM 109	Ders Adı : Sosyoloji	T+U : 3+0	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	-----------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sosyolojinin tanımı, konusu, kapsamı, sosyolojide temel kavramlar, çalışma alanları, Dünyada ve Türkiye'de sosyolojinin tarihsel gelişimi, Türkiyede ve dünyada önemli sosyologlar, sosyolojinin diğer bilimlerle ilişkisi; sosyal gruplar ve özellikleri, sosyolojide yöntem, birey toplum ilişkisi ve toplumun bireye etkisi, sosyolojik açıdan eğitim, eğitim toplum birey ilişkisi, toplumsal bir kurum olarak okul, öğretmen ve öğrencinin sosyolojik açıdan rol ve sorumlulukları, eğitimde fırsat eşitliği, sosyal hareketlilik, statü, sınıf ve tabakalaşma, kültür toplum ve medeniyet ilişkisi, güncel sosyolojik çalışma örnekleri.

Ders Kodu : MSHM 107	Ders Adı : Sosyal Hizmete Giriş	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sosyal hizmetin tanımı, temel kavram ve unsurları. Sosyal hizmet felsefesi, değerleri, etiği, süreç ve yaklaşımları. Dünyada ve Türkiye'de profesyonel sosyal hizmetin gelişimi. Profesyonel sosyal hizmetin uygulama alanları ve işlevsel özelliği; sosyal hizmet çalışanlarının rol ve fonksiyonları ve mesleki kimliği.

Ders Kodu : MSHM 139	Ders Adı : Bilgi ve İletişim Teknolojisi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bilgisayar donanımı, yazılım ve işletim sistemi, internet ile ilgili temel kavramlar, bilişim etiği, web tabanlı öğrenme, kelime işlemci, sunum hazırlama, işlem tablosu, bilgi ve iletişim teknolojisinde yeni gelişmeler.

1.SINIF BAHAR

Ders Kodu : MSHM 162	Ders Adı : Sosyal Hizmet Etiği	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sosyal hizmet etiğinde yaklaşımlar, sosyal hizmet değerleri, etik ilkelerin gelişim aşamaları, farklı ülkelerin ve refah devleti modellerinin etik kuralları, vaka çalışmaları.

Ders Kodu : YBD 124	Ders Adı : Almanca II	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu derste öğrencilere konuştuğu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması halinde basit düzeyde iletişim kurma; kendini ya da başkalarını tanıma, bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri temel sorular yoluyla iletişim kurma; somut gereksinimlerini karşılayabilmek için bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri tanıma ve kullanma becerileri kazandırılır.

Ders Kodu : YBD 122	Ders Adı : İngilizce II	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	--------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu derste öğrencilere konuştuğu kişilerin yavaş ve anlaşılır bir şekilde konuşması ve yardıma hazır olması halinde basit düzeyde iletişim kurma; kendini ya da başkalarını tanıma, bu bağlamda, nerede oturduğu, kimleri tanıdığı, sahip oldukları ve benzeri temel sorular yoluyla iletişim kurma; somut gereksinimlerini karşılayabilmek için bilinen, günlük ifadeleri ve çok temel deyimleri tanıma ve kullanma becerileri kazandırılır.

Ders Kodu : TDB 102	Ders Adı : Türk Dili 2	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	-------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Türkçedeki tümce yapıları ve bu yapılarla gelişen uygulamalardan örnekler, anlama-anlatım uygulamaları, yazı türlerinin genel özellikleri.

Ders Kodu : MSHM 170	Ders Adı : Sosyal Sorunlar	T+U : 3+1	Kredi : 4	Akts : 4
-----------------------------	-----------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Dünyayı ve Türkiye'yi etkileyen sosyal sorunlar ve nedenleri

Ders Kodu : MSHM 168	Ders Adı : İnsan Davranışı ve Sosyal Çevre	T+U : 3+0	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bireyin içinde yaşadığı aile, grup, örgütler, kurumlar, topluluk ve toplumlar gibi sosyal sistemlerin etkileşimi çerçevesinde insanın biyo-psiko-sosyal gelişimini kapsayan kuramları, gelişim dönemleri çerçevesinde inceleme. Davranış bilimlerini tanıma, Farklı sosyal çevreleri tanıma.

Ders Kodu : MSHM 166	Ders Adı : Görüşme Teknikleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

İletişim kavramı , davranış ve iletişim kurma yolları Çocuklarla,yaşlılarla iletişim Özel ihtiyacı olan bireyler ile görüşme yöntemleri

Ders Kodu : MSHM 164	Ders Adı : Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet, kadınlık ve erkekliğin sosyal inşası, siyasette, eğitimde, sağlıkta, hukukta toplumsal cinsiyet ve kadın konusu tartışılacaktır.

Ders Kodu : MSHM 160	Ders Adı : İnternet ve Sosyal Medya	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Alternatif bir medya olarak yeni medyanın gelişim süreci ve iletişim alanına katkılarının ele alınması.

Ders Kodu : MSHM 154	Ders Adı : Sosyal Psikoloji	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Psikoloji bilimi, psikolojinin alanları, sosyal psikolojinin psikoloji içindeki yeri, sosyal psikoloji alanı ve yöntemleri, insanın doğası, toplumsallaşma, sosyal algı, tutumlar ve değişmesi, sosyal etki, grup içinde bireysel davranış, kişiler arası çekicilik ve sevgi.

Ders Kodu : MSHM 156	Ders Adı : Sosyal Hizmetler Tarihçesi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sosyal hizmetlerin gelişim sürecini analiz edebilme yeterliliğine sahip olabileceklerdir. Sosyal hizmetler ve alanlarını analiz edebilme yeterliliğine sahip olabileceklerdir.

Ders Kodu : MSHM 150	Ders Adı : Bireylerarası İletişim ve Beden Dili	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

İletişimin amacı ve önemi, iletişimin temel özellikleri ve iletişim şekilleri, iletişimin fonksiyonları, iletişim sürecinin temel öğeleri, iletişimin engelleri, dinleme ve anlama, beden dili, örgütsel iletişim, halkla ilişkiler, etkili sunum teknikleri.

Ders Kodu : MSHM 148	Ders Adı : Demografi ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Demografiye giriş, tanımlar, veri kaynakları, yöntemler, nüfus büyüklüğü, yapısı ve kompozisyonu, doğurganlık, doğurganlığı etkileyen faktörler, ölümlülük, göç, kentleşme, ana-çocuk sağlığı, beslenme ve antropometrik göstergeler, nüfus, beslenme ve sağlık arasındaki ilişki

Ders Kodu : MSHM 116	Ders Adı : Sağlık Kurumu ve Sağlık Hukuku	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sağlık hizmetinin özellikleri, sağlık kurumları ve özellikleri, sağlık örgütlemesi, sağlık hizmetlerinin yürütülmesi, koordinasyonu ve denetimi

Ders Kodu : MSHM 114	Ders Adı : Sosyal Antropoloji	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Toplum-kültürel ilişkisi,kültürel süreçler,gelenekler,Kültürel öğeler

Ders Kodu : MSHM 110	Ders Adı : Aile Sosyolojisi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Ailenin tanımı, sınıflandırılması, evrimsel gelişimi, toplum içinde ailenin yeri, ailenin işlevleri, aile içinde işbölümü, evlenme, akrabalık.

Ders Kodu : MSHM 106	Ders Adı : Sosyal Hizmet Müdahaleleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

İletişim kavramı , davranış ve iletişim kurma yolları Çocuklarla,yaşlılarla iletişim Özel ihtiyacı olan bireyler ile görüşme yöntemleri

Ders Kodu : ATA 102	Ders Adı : Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	T+U : 2+0	Kredi : 2	Akts : 2
----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Siyasi İnkılaplar: Saltanatın Kaldırılması, Cumhuriyetin İlanı, Halifeliğin Kaldırılması, Anayasal Hareketler, Çok Partili Hayata Geçiş Denemeleri, Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar Ve Yeni Hukuk Düzeni, Eğitim Ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar, Sosyal Alanda Yapılan İnkılaplar, Ekonomik Alanda Yapılan İnkılaplar, Atatürk Dönemi Türk Dış Politikası (1923–1938) ,Atatürk İlkeleri: Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Laiklik, İnkılapçılık, Bütünleyici İlkeler, Atatürk Sonrası Türkiye (İç Ve Dış Siyasi Gelişmeler)

Ders Kodu : MSHM 158	Ders Adı : Konuşma ve Sunum Becerileri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Estetik bir görünüme sahip, belirli bir düzen içerisinde gerekli tüm bilgileri içeren portfolio, sergi, sunum yazılımlarını etkili bir şekilde hazırlayabilecek ve kişisel tanıtım dosyası oluşturabilecek yetiyi kazandırma.

2.SINIF GÜZ

Ders Kodu : MSHM 257	Ders Adı : Filmlerde Sosyal Hizmet İncelemesi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Ders kapsamında filmlerden yola çıkarak insan, toplum, aile, sosyal sorunlar gibi kavramlar ele alınmaktadır.

Ders Kodu : MSHM 259	Ders Adı : Proje Tasarımı ve Yönetimi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Proje analizi kavram ve tanımlamaları, proje fikrinin hayata geçirilmesi için hangi aşamaların uygulanacağı, projelerin zaman ve maliyet tabanlı olarak çizelgelenmesi, fizibilite etüdü, ekonomik ve mali analiz, projenin yapılabilirliğine karar verme.

Ders Kodu : MSHM 261	Ders Adı : Kamu Yönetimi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

1. Kamu yönetimi (konusu, kapsamı) nedir? 2. Bir disiplin ve bir uygulama alanı olarak kamu yönetimi. 3. Yönetim, örgüt, bürokrasi ve devlet kavramları. 4. Yönetimin temel bileşenleri. 5. Örgüt kuramları. 6. Kamu örgütü – özel örgüt ayrımı. 7. Kamu yönetiminin bir disiplin olarak ortaya çıkışı ve gelişimi. 8. Kamu yönetimi kuramları. 9. Türkiye’de kamu yönetiminin gelişimi. 10. Türkiye’de kamu yönetiminin yapısı ve işleyişi. 11. Kamu yönetimi reformu. 12. Kamu yönetiminde yeni kavramlar/yaklaşımlar, güncel tartışmalar-kamu yönetiminin geleceği üzerine tartışmalar.

Ders Kodu : MSHM 263	Ders Adı : Sosyal Hizmet Alanları	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Engellilik, yaşlılık,çocuklar,aileler ve sosyal çalışma

Ders Kodu : TDP 273	Ders Adı : Toplumsal Duyarlılık ve Katkı I	T+U : 2+2	Kredi : 3	Akts : 5
----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Toplum, topluma hizmet uygulamaları ve sosyal sorumluluk kavramları; toplumsal ve kültürel değerler yönünden sosyal sorumluluk projeleri; gu`ncel toplumsal sorunları belirleme; belirlenen toplumsal sorunların c_o`zu`mu`ne yo`nelik projeler hazırlama; bireysel ve grup olarak sosyal sorumluluk projelerinde go`nu`llu` olarak yer alma; c_es_ıtlı kurum ve kuruluş,larda sosyal sorumluluk projelerine katılma; panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı ya da düzenleyici olarak katılma; sosyal sorumluluk projelerinin sonuçlarını değerlendirme.

Ders Kodu : MSHM 267	Ders Adı : Sosyal Politika	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	-----------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sosyal politikanın çok disiplinli ve disiplinler arası özelliğini belletmek, Türkiye’de sosyal politikanın gelişimini toplumsal değişim süreci ile ilişkilendirmek, sosyal politikanın oluşumuna katılan taraflar ve kullanılan yöntemleri kavratmak.

Ders Kodu : MSHM 271	Ders Adı : Genel Matematik	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	-----------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Tam sayılar, doğal sayılar, üstlü sayılar, rasyonel sayılar, denklemler, eşitsizlikler, oran ve orantı

Ders Kodu : MSHM 255	Ders Adı : Edebi Metinlerde Sosyal Hizmet İncelemesi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders kapsamında Türk ve dünya edebiyatı eserlerinden seçilecek örnekler üzerinden sosyal hizmet konularının analizi yapılacak ve sosyal sorunlara bakışta edebiyatın yeri ele alınacaktır.

Ders Kodu : MSHM 265	Ders Adı : Sosyal Hizmet Kuruluşları	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders sosyal hizmet kuruluşlarının temel özellikleri; sosyal hizmet mesleğinin serbest icrası; özel sosyal hizmet kuruluşlarının sosyal, kültürel yanları; özel sosyal hizmet kuruluşlarının ekonomik, yasal ve yönetsel yanları; çocukların okul öncesi eğitimlerine yönelik özel sosyal hizmet kuruluşları; ilgili yasa ve yönetmelikler; kurum ziyareti; çocukların okul öncesi eğitimlerine yönelik özel sosyal hizmet kuruluşları; sosyal hizmet uygulamaları; okul öncesi ve okul döneminde olan çocuk ve gençlere yönelik özel çocuk kulüpleri; ilgili yasa ve yönetmelikler konularını içerir.

Ders Kodu : MSHM 253	Ders Adı : Başarılı Sosyal Hizmet Uygulama Örnekleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders İl Sosyal Hizmet Müdürlüğü'ndeki başarılı sosyal hizmet uygulamalarının incelenmesi; tıbbi sosyal hizmet, adli sosyal hizmet alanlarındaki başarılı sosyal hizmet uygulamalarının incelenmesi; Kızılay'daki, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı'ndaki, Toplum Merkezi ve Aile Danışma Merkezi'ndeki başarılı sosyal hizmet uygulamalarının incelenmesi; engellilik, yaşlılık, aile ve çocuk refahı, gençlik alanlarındaki kurum/kuruluşlardaki başarılı sosyal hizmet uygulamalarının incelenmesi gibi konuları içermektedir.

Ders Kodu : MSHM 227	Ders Adı : Gelişim ve Çocuk Psikolojisi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders kapsamında; ruh sağlığının tanımı, önemi, ruh sağlığı ile ilgili kuramlar, ruh sağlığı yerinde olan ve olmayan bireylerin özellikleri, çocuklarda ve ergenlerde görülen davranış ve uyum problemlerinin (kekemelik, konuşamamak (mutizm), alt ıslatma (enürezis), dışkı kaçırma (enkoprezis), parmak emme, tırnak yeme, saldırganlık, kıskançlık, tikler, inatçılık, uyku bozuklukları, beslenme alışkanlığı bozukluğu, korku, dikkat eksikliği ve hiperaktivite, okul korkusu, hırsızlık, yalan söyleme), aile içindeki özel durumların (boşanma, üvey anne-baba, ebeveynin ölümü vb.) tanısı ve tedavisi ile çocuk ve ergenleri etkileyen psikopatolojiler (yaygın gelişimsel bozukluklar, depresyon, davranım bozukluğu, şizofreni, madde bağımlılığı, kaygı bozuklukları) üzerinde durulacaktır.

Ders Kodu : MSHM 243	Ders Adı : Kent Sosyolojisi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Sosyal bir olgu olarak kentsel gelişim ve değişimi ele almak

Ders Kodu : MSHM 237	Ders Adı : Engellilerle Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Özel gereksinimli bireyleri tanımlayan kavram ve terimler, özel gereksinimli olma nedenleri, özel eğitimin ilkeleri, uygulama yöntemleri ve özel eğitimle ilişkili hizmetler, ülkemizde özel gereksinimli bireylere sağlanan özel eğitim ve sosyal hizmet uygulamaları, sık rastlanan yetersizlik türleri, özel gereksinimli çocuğa sahip ailelerin temel gereksinimleri, okul çağındaki özel gereksinimli çocukların fiziksel ve bilişsel özellikleri, yetişkin ve özel gereksinimli bireylere yönelik özel eğitim ve sosyal hizmet uygulamaları, özel gereksinimli bireylerin toplumsal yaşama katılmaları ve ilgili yasal düzenlemeler.

Ders Kodu : MSHM 235	Ders Adı : Türkiye de Sosyal Hizmet Araştırmaları	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Anket, mülakat ve gözlem tekniklerinin anlatılması, anket formunun şekil ve içerik yönünden hazırlanması dersin konusunu oluştururken; uygulamalı olarak anket çalışması ile nicel araştırma tecrübesini kazandırmak dersin ana amacını oluşturmaktadır.

Ders Kodu : MSHM 229	Ders Adı : Sosyal Kalkınma ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Kalkınma alanındaki tarihi, teorik gelişmeler. Ekonomik kalkınma için politika ve çözüm önerileri.

Ders Kodu : MSHM 225	Ders Adı : Çocuk Hakları ve Hukuku	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Çocuğun korunması kavramı, çocuk hukukunun konusu ve özellikleri, çocuk hakları kavramı, dünya hukukunda çocuk haklarının tarihsel gelişimi, uluslararası anlaşmalarda çocuk hakları, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin temel ilkeleri, Türk Hukuk Sistemi'nde çocuk ve hukuki durumu, kamu hukukunda çocuğun korunması, özel çocuk hukuku, sosyal yardım ve güvenlik, eğitim ve iş hukukunda çocuğun ele alınması, psikolojik danışmanların çocuk haklarını koruma görevleri, yasal süreci devam eden çocuklarla ilgili psikolojik danışmanların rol ve işlevleri.

Ders Kodu : MSHM 221	Ders Adı : Bakıma Muhtaçlık ve Yaşlı Bakımı	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

1.Yaşlı mobilizasyonunu 2. Yatağa bağlı yaşlı bakımı

Ders Kodu : MSHM 219	Ders Adı : Gerontoloji	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	-------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Gerontolojinin tarihçesi; temel kavramları; gerontolojik araştırmalar, teoriler ve metotlar, gerontolojinin alt kolları ve yaşlanma modellerini incelemektedir. Ulusal ve uluslar arası uygulama ve müdahale yöntemlerini öğrenir ve geliştirir.

Ders Kodu : MSHM 203	Ders Adı : İnsan Hakları ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

İnsan hakları ve sosyal hizmet dersi temel olarak iki hususu konu edinir: devlet, sosyal hizmet ve insan hakları. Birinci dönemde modern devlet ve unsurları (ülke, güç, insan, egemenlik) ve modern öncesi oluşumlar incelenecektir. İkinci dönemde, dersin temel konusunu insan hakları oluşturmaktadır. Bu kapsamda, insan hakları teorisi, bunun gelişimi, birey-devlet ilişkileri, devletin insan hakları bakımından sorumlulukları, insan haklarının korunmasının milletlerarasılaşması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi sistemi konuları ele alınacaktır.

Ders Kodu : MSHM 249	Ders Adı : Türkiye'nin Toplumsal Yapısı	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Toplum,yapı ve toplumsal yapının öğeleri

2.SINIF BAHAR

Ders Kodu : MSHM 270	Ders Adı : Sosyal Yardımlar	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Yoksulluk ve sosyal yardım ve sosyal hizmet ile ilgili temel kavramlar yanında, dezavantajlı gruplar ve yoksulluk ilişkisini ele almaktadır.

Ders Kodu : MSHM 272	Ders Adı : Sosyal Hizmetlerin Yapısı ve Yönetimi	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders örgüt ve yönetim kavramı ve kuramları; sosyal hizmet örgütlerinin temel özellikleri ve türleri; etkili bir sosyal hizmet yönetimi için gerekli bilgi ve beceriler; yönetim süreçleri, örgütsel çalışma ve örgütsel değişme; çağdaş yönetim anlayışının sosyal hizmete uyarlanması; bir yönetici olarak sosyal hizmet uzmanı konularını içerir.

Ders Kodu : MSHM 274	Ders Adı : Karşılaştırmalı Sosyal Güvenlik Sistemleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Dersin içeriğini sosyal güvenlik kavramı, tarihsel gelişimi ve sosyal güvenlik sistemleri oluşturmaktadır.

Ders Kodu : MSHM 286	Ders Adı : Sosyal Hizmet Kurulumunda Uygulama	T+U : 3+16	Kredi : 11	Akts : 16
-----------------------------	--	-------------------	-------------------	------------------

Dersin İçeriği :

Sosyal Hizmet Kuruluşlarında Uygulama

Ders Kodu : MSHM 282	Ders Adı : Sosyal Hizmet Mevzuatı	T+U : 3+0	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders hukuka giriş (hukuk ve hak kavramları, hukukun tanımı, hukuk kuralları ve nitelikleri, hukuk alanındaki yaptırımlar, toplumu düzenleyen diğer kurallar, hukuk sistemleri, hukukun amacı), hukukun kollara ayrılması (kamu hukuku ve özel hukuk ayrımı, özel hukuk ve dalları, kamu hukuku ve dalları, karma nitelikli hukuk dalları), hukukun kaynakları (anayasa, yasalar, yasa gücünde olan kaynaklar, tüzük ve yönetmelikler, gelenek hukuku, içtihat hukuku, öğreti), hukukun yasalastırılması, uygulama yönünden yasalar; hukuk devleti / sosyal devlet; sosyal hizmet uygulamalarında hukukun yeri ve önemi; seçilmiş bazı sosyal hizmet alanlarında sosyal hizmet uygulamasının hukuksal çerçevesi (I. Aile ve Çocuk Hukuku, Ulusal Mevzuat, Anayasa, Türk Medeni Kanunu , Aile Hukuku, Türk Medeni Kanunu , Aile Hukuku , SHÇEK Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve CMK, I. Aile ve Çocuk Hukuku, Çocuk Koruma Kanununu, Umumi Hifzısıhha Kanunu , EGM Çocuk Şube Müdürlüğü/Büro Amirliği Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği, 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu, Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu, I. Aile ve Çocuk Hukuku, Uluslararası Mevzuat, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi, Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği Ve Çocuk Pornografisi İle İlgili İhtiyari Protokol, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Katılmaları İle İlgili İhtiyari Protokol, Özgürlüğünden Yoksun Bırakılan Küçüklerin Korunması için Birleşmiş Milletler (Havana) Kuralları, Kötü Şartlardaki Çocuk İşçiliğinin Yasaklanması Ve Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Acil Önlemler Sözleşmesi, Aile ve Çocuk Hukuku, Ailenin Korunmasına Dair Kanun, Çocuk Mahkemeleri'nin Yönetimi Hakkında Birleşmiş Milletler Asgari Standart (Beijing) Kuralları, Çocuk Suçluluğunun Önlenmesi için Birleşmiş Milletler Yönlendirici (Riyad) İlkeleri, Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuiki Veçhelerine Dair Sözleşme, Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, Türkiye'de Sosyal Yardım Hukuku, Özürlüler Hukuku, Özürlülerin Eğitim Hakları ve Mevzuat, Özürlülerin Mesleki Rehabilitasyonu, İstihdamı, İş Yaşamında Korunması-Sosyal Güvenliği ve Mevzuat, Özürlülere Yönelik Sosyal Yardımlar İndirimler, İstisnalar ve Mevzuat, Özürlüler Açısından Fiziksel Çevre, Ulaşım, Standartlar ve Mevzuat, Özürlülerin Örgütlenmesi, Siyasal Hakları ve Mevzuat, Özürlüler için Spor ve Mevzuat) konularını içerir.

Ders Kodu : MSHM 284	Ders Adı : Rapor Yazma ve Resmi Yazışma Teknikleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Dosyalamanın ve Belgelerin Genel İşlevleri, Önemi ve Kullanımı, Genel Olarak Belge, Belge Türleri, Belge İşlem Süreci, Belge ve Dosya Hizmetlerinin Örgütlenmesi, Örgütlerde Dosyalama, Kullanılan Dosyalama Teknikleri, Kupürleme Teknikleri, Arşivleme ve Örgütlenmesi, Arşivleme Sistemleri, Arşivleme Süreci, Arşivlerden Yararlanma, Ulusal ve Uluslararası Önemli Arşiv Birimleri, Elektronik Belge Yönetimi, Elektronik İmza Kanunu ve Devlet Arşiv Hizmetleri Yönetmeliği, Sanal Dosyalama Aşamaları, Belge Tanıma Sistemleri, Evrak ve Dosya Yönetiminde Verimlilik.

Ders Kodu : MSHM 268	Ders Adı : Yoksulluk ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Yoksulluk ve sosyal yardım ve sosyal hizmet ile ilgili temel kavramlar yanında, tarihsel süreç, yaklaşımlar ve uygulamaları ele almaktadır.

Ders Kodu : MSHM 290	Ders Adı : İşaret Dili	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	-------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Dünyada ve Türkiye'de işaret dili; Türk İşaret Dili ve özellikleri; harfler, tanımlar ve kullanım; kendisi ile ilgili işaretler, çevre ile ilgili işaretler, cümle kurma, sayılar ve matematik işaretleri; Türk İşaret Dili dil bilgisi kavramları; Türk İşaret Dili ile karşılıklı konuşma.

Ders Kodu : MSHM 280	Ders Adı : Aile ve Çocuklarla Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 3
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders aile kavramı, aile tipleri ve ailenin işlevleri, aile yapısı, aile yaşam döngüsü ve gelişimsel özellikleri, aile içi ilişkiler ve iletişim, evlilik sistemi, aile teorileri, ailede sorun yaratan durumlar: göç, yoksulluk, işsizlik, kentleşme, boşanma, tek ebeveynli ve parçalanmış aileler, ailede istismar ve şiddet, aile politikaları, Türkiye'de çocuklar için politika ve hizmetler, aile ve çocuklarla sosyal hizmet uygulamaları konularını içerir.

Ders Kodu : MSHM 266	Ders Adı : Sosyal Hizmette Bilişim Teknolojileri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Okul, aile , öğrenci, eğitim, sosyal hizmet ilişkisinin kurulması.

Ders Kodu : MSHM 256	Ders Adı : Adli Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Suç kavramının tanımı, suçlu davranışı açıklamaya yönelik teoriler, suçlu davranışın türleri ve nedenleri

Ders Kodu : MSHM 262	Ders Adı : Okul Sosyal Hizmeti	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Okul, aile , öğrenci, eğitim, sosyal hizmet ilişkisinin kurulması.

Ders Kodu : MSHM 260	Ders Adı : Madde Bağımlılığı ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Dersi alan öğrencilerin, derste verilen okuma listesini eksiksiz olarak okumaları ve sınıfa hazırlıklı olarak gelmeleri beklenmektedir. Ders; okuma, anlatım, sınıf içi tartışmalar, soru-cevap, rol oynama gibi yöntemler ile işlenecektir. Sınıf içi tartışmaların yürütülmesinde sorumlu öğretim elemanı, kolaylaştırıcı rolü üstlenecektir.

Ders Kodu : MSHM 258	Ders Adı : Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu derste, önce merkezden ve yerinden yönetim sistemleri tüm örgütler için karşılaştırmalı olarak örneklerle açıklanmaktadır. Daha sonra yerinden yönetimlerin Dünyada ve ülkemizde ortaya çıkışı, çeşitleri özetlenmekte, ülkemizde hizmet yerinden yönetim örgütleri olarak, kamu üniversiteleri ve sivil toplum örgütleri, idari (yönetmel) yerinden yönetim örgütleri olarak da il özel idareleri, köy ve mahalle yönetimleri anlatılmaktadır.

Ders Kodu : MSHM 254	Ders Adı : Evde Bakım Hizmetleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders bakım hizmetleri ile ilgili temel kavramlar; evde bakımın tanımı, hizmetlerin kapsamı ve hedef kitlesi; kısa ve uzun süreli evde bakım; evde bakım hizmetleri ihtiyacının ortaya çıkaran sebepler; evde bakım hizmetlerinde hukuk ve etik; bakım sigortası; sosyal güvenlik sistemleri açısından evde bakım hizmetleri ve ülke örnekleri; evde bakım hizmetlerinin aileye olan psikolojik ve sosyal etkileri; evde sağlık bakımında ailenin güçlendirilmesi; evde bakımda iletişim sorunları konularını içerir.

Ders Kodu : MSHM 252	Ders Adı : Tıbbi Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---------------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Tıbbi ve psikiyatrik sosyal hizmetin tarihsel gelişimi, çalışılan müracaatçı gruplarının özellikleri, tıbbi ve psikiyatrik sosyal hizmet uygulamaları,

Ders Kodu : MSHM 250	Ders Adı : Gerontoloji ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Gerontolojinin tarihçesi; temel kavramları; gerontolojik araştırmalar, teoriler ve metodlar, gerontolojinin alt kolları ve yaşlanma modellerini incelemektedir. Ulusal ve uluslar arası uygulama ve müdahale yöntemlerini oğrenir ve geliştirir.

Ders Kodu : MSHM 246	Ders Adı : Beslenme ve Yaşlılık	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu derste; yaşlanma süreci ve beslenme, yaşam süresi ve yaşam beklentisi, yaşla bedende oluşan değişiklikler, yaşlıların beslenme durumlarının değerlendirilmesi, yaşlanmayla ilintili hastalıklar, risk faktörleri ve beslenme, yaşlıların enerji ve besin oğeleri gereksinimleri işlenecektir. Yaşlılar için menü düzenleme ve yaşlılıkta fiziksel aktivitenin önemi konularına yer verilecektir. Ek olarak yaşlılıkta ilaç kullanımı ve beslenme konuları işlenecektir.

Ders Kodu : MSHM 244	Ders Adı : Sokak çocukları ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Türkiye ocuk hizmetleri, çocukların korunması, yetiştirilmesi, ocuk hakları, ocuk suçluluğunu önleyici tedbirler

Ders Kodu : MSHM 242	Ders Adı : Sivil Toplum rgtleri ve Sosyal Hizmet	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	---	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bu ders sivil toplum kavramının tarihsel gelişimi; devlet-sivil toplum örgütleri ilişkisi; etnisite, ulus-devlet, demokrasi, gönüllülük, hegemonya; sivil toplum ve milliyetçilik tartişmaları; sivil toplum ve din tartişmaları; Türkiye'de sivil toplum; sivil toplum örgütleri ve toplumsal değişim; küreselleşme ve sivil toplum; sivil toplum örgütleri ve sosyal hizmet konularını içerir.

Ders Kodu : MSHM 292	Ders Adı : İstatistik	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	------------------------------	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

İstatistiğin tarihsel gelişimi, istatistiğin tanımı ve önemi, temel kavramlar, verilerin toplanması, verilerin sunumu ve yorumlanması, merkezi eğilim ölçüleri, dağılış ölçüleri, basıklık ve arpıklık katsayıları, kutu grafiği.

Ders Kodu : MSHM 264	Ders Adı : Özel Gereksinimli Bireyler ve Bakım Hizmetleri	T+U : 2+1	Kredi : 3	Akts : 4
-----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Bakıma muhtaçlık kavramı; bakım kurumları ve organizasyonu; bakım hizmetlerinin yönetimi; bakım hizmetleri ve denetimi.

Ders Kodu : TDP 288	Ders Adı : Toplumsal Duyarlılık ve Katkı II	T+U : 2+2	Kredi : 3	Akts : 5
----------------------------	--	------------------	------------------	-----------------

Dersin İçeriği :

Toplum, topluma hizmet uygulamaları ve sosyal sorumluluk kavramları; toplumsal ve kültürel değerler yönünden sosyal sorumluluk projeleri; gu"ncel toplumsal sorunları belirleme; belirlenen toplumsal sorunların c_o"zu"mu"ne yo"nelik projeler hazırlama; bireysel ve grup olarak sosyal sorumluluk projelerinde go"nu"llu" olarak yer alma; c_es, itli kurum ve kurulus_larda sosyal sorumluluk projelerine katılma; panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konusmacı ya da düzenleyici olarak katılma; sosyal sorumluluk projelerinin sonuçlarını değerlendirme.